

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2574/21-A

Název	Základní škola, Praha 9 - Lehovec, Chvaletická 918
Sídlo	Chvaletická 918, 198 00 Praha 9 - Lehovec
E-mail	info@zschvaleticka.cz
IČ	61381233
Identifikátor	600040585
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Josef Knepr
Zřizovatel	Městská část Praha 14
Místo inspekční činnosti	Chvaletická 918, 198 00 Praha 9 – Lehovec Rochovská 692, 198 00 Praha 9 - Lehovec
Termín inspekční činnosti	18. 11. 2021 – 23. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Praha 9 – Lehovec, Chvaletická 918, (dále „škola“ či „instituce“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Poskytuje vzdělávání žákům 1. až 9. ročníku. Výchovně vzdělávací proces se uskutečňuje na dvou pracovištích.

Škola klade důraz na vytváření pozitivního klimatu založeného na vzájemné úctě, respektu, důvěře a morálce. Vzdělávání je realizováno podle příslušných vzdělávacích programů s akcentem na rozvoj osobnostní a sociální výchovy, práci s moderními informačními a komunikačními technologiemi, podporu sportovních aktivit a jazykových dovedností. Od prvního ročníku probíhá výuka anglického jazyka, druhý cizí jazyk (německý, španělský a ruský) je realizován od šestého ročníku. Komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce jsou dále rozvíjeny v hodinách konverzace v anglickém jazyce a v sedmém ročníku metodou CLIL v hodinách tělesné výchovy.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 766 žáků ve 30 třídách, z toho 448 žáků na prvním stupni. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2014 se zvýšil počet žáků i tříd. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (868) byl využit z 88 %. Zájmové vzdělávání bylo k termínu inspekční činnosti poskytováno žákům 1. – 5. ročníku ve 14 odděleních školní družiny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2003. Jeho dlouholeté řídicí zkušenosti a znalost školy se promítají v koncepčním způsobu řízení. Reálně nastavená strategie rozvoje školy vychází z objektivního vyhodnocení rizik a současně reflektuje postavení školy v regionu. Stanovené cíle se vedení školy postupně daří naplňovat, příkladem je především úspěšnost žáků v průběhu vzdělávání a při jeho ukončení, inovace školního vzdělávacího programu, podpora jazykového vzdělávání a systematické zlepšování materiálních podmínek školy. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2014 prošla škola řadou změn, které se promítly do organizace i kvality vzdělávacího procesu. Většinu nedostatků zjištěných na základě předchozích inspekčních zjištění se vedení školy podařilo odstranit.

Nastavená organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy. Na realizaci řízení se kromě ředitele významnou měrou podílejí jeho tři zástupci. Jasně vymezené kompetence v rámci vedení a adretná odpovědnost za plnění stanovených úkolů umožňují plynulý chod školy. Systematická činnost předmětových komisí a metodických sdružení umožňuje spoluúčast pedagogických pracovníků na řízení školy a dále na sjednocování metodických postupů, úpravy vzdělávacího obsahu, sjednocování hodnocení žáků a analýzy výsledků písemných prací žáků. Fungování školy napomáhá zavedený systém porad, funkční přenos informací, plánování a koordinace práce pracovišť a pravidelné jednání pedagogické rady.

Přehled o kvalitě vzdělávání poskytují vedení školy účelné kontrolní a evaluační mechanismy, např. osobní pohovory vedení školy s pedagogickými pracovníky, informace z učitelských portfolií. Vedení školy plánovitě monitoruje a vyhodnocuje úroveň pedagogického procesu, poskytuje učitelům zpětnou vazbu, vytváří jim prostor pro sebereflexi, vzájemnou spolupráci a motivuje je k dalšímu profesnímu rozvoji. Závěry z hospitační činnosti obvykle vyúsťují v konkrétní doporučení ke zlepšení pedagogické práce, která korespondují se zjištěními inspekčního týmu. V ojedinělých případech se ale nedaří aplikovat do výuky stanovená metodická opatření a ověřovat jejich účinnost formou následných hospitací. Z analýzy hospitační činnosti i z přímého pozorování inspekčního

týmu vyplývá, že část učitelů s delší pedagogickou praxí vyžaduje soustavnější odborné i pedagogické vedení zaměřené např. na inovace výukových metod a postupů.

Od posledního inspekčního hodnocení se zvýšil počet pedagogů a zároveň se snížil podíl vyučujících splňujících podmínky odborné kvalifikace. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje 78 pedagogických pracovníků (57 učitelů, 16 vychovatelek ve školní družině, 6 asistentů pedagoga a 9 školních asistentů). Téměř třetina pedagogických pracovníků nespĺňuje předpoklady odborné kvalifikace. Většina z nich si však potřebnou kvalifikaci doplňuje odpovídajícím studiem. Hospitační činností ČŠI ověřila, že nekvalifikovanost pedagogů nemá zásadní negativní vliv na úroveň poskytovaného vzdělávání. Škola doložila, že nemohla zajistit vzdělávání vyučujícími s odbornou kvalifikací a že za tyto pedagogy hledá kvalifikovanou náhradu.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků účelně vychází zejména z potřeb školy. Prioritou v dalším vzdělávání je doplnění předpokladů odborné kvalifikace vyučujících. V souladu s moderními trendy ve vzdělávání byli učitelé vzdělávání např. v metodách pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, metodách podporujících kvalitu vzdělávání. V období vzdělávání distančním způsobem bylo další vzdělávání efektivně zaměřeno na rozvíjení digitálních kompetencí pedagogů a využívání vhodných online nástrojů ve výuce na dálku. Individuální vzdělávání učitelů přispívá k jejich profesnímu růstu dle jednotlivých aprobací.

Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy. Stěžejními partnery instituce jsou zákonní zástupci žáků. Škola vytváří dobré podmínky pro spolupráci se zákonnými zástupci žáků, což má příznivý vliv na prohlubování komunitní atmosféry ve škole. Prostřednictvím spolku rodičů se zákonní zástupci spolupodílí na chodu školy, zapojují se do mimoškolních aktivit, pravidelně projednávají své připomínky s vedením školy, pomáhají s organizací kulturních a sportovních akcí i financováním některých aktivit. Platformu pro participaci žáků na chodu školy představuje činnost školního žakovského parlamentu, jehož prostřednictvím se žáci aktivně spolupodílejí na podobě školního prostředí. Velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem umožňuje průběžnou údržbu a modernizaci materiálně technického zázemí a vybavení instituce. Spolupráce s ostatními školami v městské části přispívá k realizaci sportovních akcí. Součinnost s dalšími vhodnými subjekty je efektivně využívána při realizaci vzdělávacích programů, k podpoře sportovních aktivit žáků, rozvoji sociálního citění i primární prevenci.

Finanční a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Materiálně technické zázemí školy je průběžně obnovováno, v hodnoceném období posledních tří školních let došlo např. k instalaci rekuperačních a klimatizačních jednotek, zlepšení vybavenosti informačními a komunikačními technologiemi. Součástí areálu školy je rozsáhlý pozemek, víceúčelová sportoviště, zahrada, skleník a prostory pro relaxaci. Stravování je zajištěno v moderně vybavené školní jídelně v souladu se zdravým životním stylem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola účelně využila předešlé zkušenosti z distančního vzdělávání a vytvořila funkční model výuky, který propojuje prezenční a distanční formu vzdělávání. Jeho smyslem je umožnit vzdělávání žákům, kteří se z jakéhokoli důvodu nemohou účastnit výuky ve škole.

Při hospitační činnosti na prvním i druhém stupni převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces. Učitelé zpravidla dbali na srozumitelné seznámení s cílem či tématem hodiny, efektivní shrnutí a následná reflexe však byly

zaznamenány jen v části hospitovaných hodin. Nejčastěji využívanou frontální výuku vhodně kombinovali s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Někteří učitelé účelně volili i činnosti ve skupinách napomáhající vzájemné kooperaci žáků. Efektivita zvolených výukových postupů k naplnění stanoveného cíle a organizace hodin byla různá, odvíjela se od osobního přístupu a míry zkušeností jednotlivých pedagogů, nezávisle na jejich kvalifikovanosti. Sledované hodiny výchovných předmětů pozitivně ovlivnilo zaujetí pedagogů, jejich schopnost zaujmout a předat své zkušenosti žákům. Střídání činností a zařazování aktivizujících metod (např. brainstorming, diskuse, hraní rolí) udržovalo pozornost a zájem většiny žáků. Využívané prožitkové učení podněcovalo žáky k myšlení v souvislostech, tvořivosti a v sociální rovině k toleranci a vzájemnému respektu. V oblasti jazykové komunikace vyučující rozvíjeli pozitivní vztah k mateřskému jazyku, posilovali komunikační kompetence žáků a podporovali čtenářskou gramotnost sdílením čtenářských zážitků. Kvalitativně vyšší úroveň pedagogického procesu byla zaznamenána ve sledované výuce cizích jazyků. Vyučující využili ke splnění stanoveného vzdělávacího cíle pestrou škálu výukových forem a metod. Promyšlené střídání frontální výuky, kooperativních forem i samostatné práce aktivizovalo žáky. Ve většině hospitovaných hodin byl kladen důraz na rovnoměrný rozvoj všech řečových dovedností, tj. samostatného mluveného i písemného projevu žáků či poslechu a čtení s porozuměním. Vyučující podporovali rozvoj slovní zásoby a využívání jazyka jako prostředku aktivní komunikace.

V části sledované výuky, kde byla efektivita vzdělávání nižší, převládalo tradicionalistické pojetí výuky založené na dominantním postavení učitele. Využité metody vzhledem ke stanoveným výchovně vzdělávacím strategiím pro rozvíjení kompetence k učení a kompetence k řešení problémů byly málo efektivní. Převažovaly činnosti na straně pedagoga. Kvalitu hospitovaných hodin snižovala menší pozornost věnovaná aplikační složce znalostí. Zvolené vzdělávací strategie vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu a k nižší míře jejich aktivity. Žáci nebyli vedeni k hledání souvislostí, podněcováni k řešení úloh a problémů, k zobecňování tvrzení a jejich dokazování. Nižší míra diferenciací zadávaných úloh v části hospitovaných hodin dostatečně nepodporovala odlišné pracovní tempo, rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i jejich individuální potřeby. V závěru vyučovacích hodin vyučující také vždy nevyužili příležitosti k sebehodnocení či k vzájemnému hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií.

Ve většině hospitovaných hodin byla přínosná spolupráce asistentů s vyučujícími. Asistenti pedagoga i školní asistenti poskytovali nejen přiměřenou pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale svou činností napomáhali i plynulosti vzdělávacího procesu např. formou dopomoci ostatním žákům, organizační podporou nebo přípravou učebních materiálů a předcházeli případnému neúspěchu jedinců.

Součástí výuky se staly projektové dny, jazykové a sportovní kurzy, studijní jazykové zájezdy, adaptační soustředění, vědomostní a sportovní soutěže, vernisáže. Nadstandardní nabídka širokého spektra volitelných předmětů a zájmových útvarů vysokou měrou přispívá k celostnímu rozvoji osobnosti žáka.

Školní družina nabízí žákům pestrou skladbu činností (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti, možnost přípravy na vyučování), které jsou přiměřeně časově rozvrženy. Sledované činnosti podporovaly vzájemnou spolupráci mezi žáky a přispívaly k posílení komunikativních a sociálních kompetencí. V jednotlivých odděleních školní družiny panovala příjemná atmosféra, žáci byli k řízeným i spontánním činnostem vychovatelkami vhodně motivováni a podporováni. Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z analýzy výsledků vzdělávání žáků vyplývá, že v období mimořádných opatření v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 škola zajistila, aby vzdělávací výsledky žáků odpovídaly požadavkům školního vzdělávacího programu. V době omezení fungování škol byly hlavním zdrojem informací o výsledcích vzdělávání žáků informace třídních učitelů v rámci pedagogické rady, výsledky vzdělávání jednotlivých žáků v elektronické evidenci a dále digitální portfolia žákovských prací vedená učiteli. Z výsledků vzdělávání žáků v posledním uzavřeném školním roce vyplývá, že pedagogové v souladu s metodickým pokynem MŠMT přihlíželi ke specifickým daným mimořádnou situací spojenou se střídáním prezenčního a distančního vzdělávání. Převažovalo pozitivní hodnocení zaměřené na podporu motivace k dalšímu učení. Hodnocení v případě potřeby doplňovaly komentáře, v některých případech i s doporučením do dalšího období. Někteří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli na žádost zákonných zástupců hodnoceni slovně. Do distančního vzdělávání se podařilo zapojit všechny žáky školy, problémy s dálkovým připojováním škola řešila pouze u malé části žáků individuálně voleným postupem, nebo zapůjčením informační a komunikační techniky. Vážnější problémy vykazovali pouze jednotlivci, škole se je podařilo vyřešit ve spolupráci se zákonnými zástupci či s externí institucí. Pro monitorování celkových i individuálních výsledků vzdělávání všech skupin žáků v profilových předmětech český jazyk, anglický jazyk a matematika škola pravidelně využívá vlastní písemné práce i externí testování žáků, výsledky analyzují příslušné metodické orgány, které také v případě potřeby stanovují opatření. Jako opatření ke zlepšení celkových výsledků vzdělávání je nejčastěji využíváno doplnění učiva, procvičování a cílená hospitační činnost, směrem k individuálním výsledkům vzdělávání nejčastěji spolupráce se zákonnými zástupci.

Pro zjišťování výsledků vzdělávání žáků a informování jejich zákonných zástupců je využívána elektronická evidence známek a zároveň tradiční žákovská knížka, přičemž není jasně určeno, který zdroj je hlavní, což znesnadňuje administrativní činnosti pedagogů. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že v některých vzdělávacích oblastech jsou zákonní zástupci žáků nedostatečně informováni o jejich výsledcích vzdělávání.

Ke zvládnutí nároků školní docházky a k utváření pozitivních sociálních vazeb žáků napomáhá adaptační program pro žáky 1. a 6. ročníků i rozšiřující vzdělávací aktivity, např. socializační a preventivní programy, spolupráce mezi žáky různých ročníků, rozmanité školní i mimoškolní akce. Snazší začlenění žáků prvních tříd do výchovně vzdělávacího procesu podporuje spolupráce s mateřskými školami, motivační hodnocení a individuální přístup pedagogů.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků s odlišným mateřským jazykem a prevenci školní neúspěšnosti. Účinnou podporu představují dobře nastavená podpůrná opatření (individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory, účelná pomoc asistentů pedagoga ve výuce) realizovaná ve spolupráci pedagogů s poradenským týmem, zákonnými zástupci žáků či školskými poradenskými zařízeními. V případě přetrvávajících obtíží škola uplatňuje další účelné intervenční postupy. Žákům je poskytována individuální a skupinová péče různých forem, např. konzultační pomoc, doučování, reedukační kroužky, logopedická péče. Pro žáky s odlišným mateřským jazykem je realizována výuka českého jazyka pro cizince.

Rozvoj nadání žáků je podporován především v rámci výuky cizích jazyků, účastí v různých typech školních projektů, zájmových aktivit či soutěží a olympiád, méně pak cílenou diferenciací v průběhu výuky.

Školní preventivní strategie vychází z potřeb školy. Problematika prevence rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy, semináře, spolupracuje s externími organizacemi. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje okamžitá intervence. Četnost výskytu rizikového chování je na nízké úrovni. Osvědčený způsob řešení kázeňských problémů představují okamžitá jednání s rodiči.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení došlo k nárůstu počtu žáků, tříd a pedagogických pracovníků. Snížila se kvalifikovanost pedagogického sboru.
- Škola nadále udržuje tradici jazykového vzdělávání žáků nadstandardní nabídkou cizích jazyků, volitelnými předměty, zájmovými útvary a studijními jazykovými zájezdy.

Silné stránky

- komplexní podpora jazykové gramotnosti žáků
- úzká spolupráce se zákonnými zástupci žáků umožňující jejich aktivní zapojení do života školy
- efektivní spolupráce učitelů, asistentů pedagoga a školních asistentů ve výuce napomáhající plynulosti výuky
- kvalitní realizace širokého spektra školních akcí a zájmových útvarů napomáhající všestrannému rozvoji žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- vysoký podíl pedagogických pracovníků nespĺňujících předpoklady odborné kvalifikace
- nižší míra diferenciacie výuky či jiných úprav organizace, forem a metod s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce
- nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin, nedostatečné využití závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů a nízké zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe
- nedostatečná informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání žáků v některých oblastech vzdělávání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- stabilizovat pedagogický sbor, vést pedagogické pracovníky k získání odborné kvalifikace
- posílit diferenciaci výuky vzhledem k potřebám žáků s různými vzdělávacími předpoklady

- důsledně využívat aktivizační výukové metody, účelně zapojovat žáky do výukového procesu, dbát na názornost, aplikovat získané poznatky a vyhodnocovat řešené úlohy, lépe využívat závěry vyučovacích hodin, vrstevnické hodnocení nebo individuální zhodnocení učebního pokroku žáků s ohledem na využití při dalším učení
- stanovit jednotná pravidla pro předávání transparentních informací zákonným zástupcům ohledně výsledků vzdělávání žáků

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e - podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, ZŠ, p. o., Praha 9 – Lehovce, Chvaletická 918, vydaná na základě usnesení Zastupitelstva MČP 14 č. 18/ZMČ/2015 ze dne 10. 3. 2015
2. Školní vzdělávací program ZŠ Chvaletická platný ve školním roce 2021/2022
3. Školní vzdělávací program ŠD platný ve školním roce 2021/2022
4. Školní řád ZŠ Praha 9 – Lehovce, Chvaletická 918, platný v termínu kontroly, včetně vnitřního řádu školní družiny a vnitřní řádu školní jídelny
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 k termínu kontroly
6. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
8. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
9. Výběr zápisů z předmětových komisí vedených ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
10. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Iva Hlásenská v. r.

Mgr. Jana Jakabovičová, školní inspektorka

Jana Jakabovičová v. r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Martin Krupa v. r.

Ing. Marta Dyková, kontrolní pracovnice

Marta Dyková v. r.

Mgr. Vítězslav Slíva, MŠMT, přizvaná osoba,
odborník na analýzy a strategie ve vzdělávání

Vítězslav Slíva v. r.

V Praze 15. 12. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Josef Knepr, ředitel školy

Josef Knepr v. r.

V Praze 7. 1. 2022